

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

— MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. —

Előfizetési ár: Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr. Egyes szám ára 10 kr.	Felélő szerkesztő: OLAJOS SÁNDOR.	Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előzetési pénzek és reklamációk a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk) intézendők.	Kiadó-laptulajdonos: GRÜNBAUM MÁRK.	Hirdetési díj: 1 hasábjos petisors egyseri hirdetésnél 10 kr. többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyílt-tér petitorsa 25 kr.

Valami a gazdasági szövetkezetekről.

A kis gazdák is kezdik belátni, hogyha bajaikon segíteni akar-nak, okosan csakis úgy segíthetnek, ha maguk teremtik meg maguk-nak azt, mire szükségük van. És hogy leggyakrabban pénzre van szükségük, mindenki tudja, de tudja azt is keserves tapasztalatból, hogy a nekik adott kölcsön mindig igen drága s a 6—7 percentszék nevezett kamat a valóságban mégis 8 percentszék, — ha nem nagyobb — tehát annyi, mint a mennyit földje — mire a pénzt fordította — nem jövedelmez; s így a helyett, hogy magán segítene, a kölcsönrel romlását idézi elő, mert ha gyorsan vissza nem fizeti, egész gazdasága oda rí.

Azért kezdik itt is, ott is felállítani maguk közt a gazda szövetkezetet s nem takarékpénztárból vagy bankokból — hanem a szövetkezetektől, tehát saját maguktól szerzik a kölcsön pénzt s így a kamat is sajátuk marad.

Ujabbban az alvidékek alakult egy ilyen szövetkezet, de jó volna ha nemcsak minden vidék, de minden falu tudna egyet-egyet léte-síteni, ez jobban megóvná az uzorától, mint az ország minden törvénye.

Úgy de: mi az a szövetkezet? Ez szokott az első kérdés lenni, még pedig nemcsak azoktól, kik igazán nem tudják a dolgot, — hanem azoktól is, kik közönyösekek az iránt, avagy éppen nem akar-ják a létesítését. Mert ilyen is van elég. A szövetkezet által ugyan is — a belépő 50, 100, 150 kis gazda együtt óhajtat bizonyos előre meghatározott módon és előre meghatározott gazdasági czikkekből oly hasznót húzni, mintha az 50, 100 vagy 150 tag együtt volna egy birtokos, egy gazda. A mi érdeke az egyiknek, — ugyanaz az ér-deke a másiknak s így közös erővel azt létesítik 150-en, a mit kö-zölnék egyik másik külön-külön elérni azért sem tudna, mert nincs hozzá ereje, vagyon a — de a 150 tagnak együttvéve már van.

A gazdákat sok baj nyomorgatja még akkor is, midőn a termés jó. Egyik az — mikor nincs ár a gabnának, másik: ha nincs alkalmas vevő; a gazdának pedig fizetni kell, mert lejártak a termi-nusok. Mily Isten áldása az, ha ilyenkor van valami támasz, mihez fordulva nem kénytelen potom áron elpocsékolni a termést s fizetési kötelezettségének mégis eleget tehet társai segítségével s még része lesz — mint nyereségben — az általa felvett kölcsönösszeg után fizetett kamatokban is.

Pedig a gazdasági szövetkezetekkel éppen ezt érik el — ez annak a célja. A szövetkezet tagjai előre tudhatják, hogy nekik ösz-szesen hány métermázsa terményük lesz, mibe kerül az nekik s mily áron adhatják s a gondoskodnak előre vevőkről is; ha pedig nem jők az árak, gondoskodnak arról, hogy a későbbi eladás miatt egyik-másik tagjuk fizetéseketelen ne legyen, maguk adják össze a kölcsönösszeget s a mi kamat bejön érte, az a közöse a szerint, a mint a kölcsönben részüik van.

Sok hasznót lehet ez által teremteni, mert minden ilyen kis szövetkezet olyan, mint egy-egy nagybirtokos aszerint, amint a kis patakokból lesznek a nagy folyók. (Folyt. köv.)

Közegészségügyünk bajai különös tekintettel a falvakra.*

Irta: Dr. Lendvay Pál gyakorló orvos.

Napjainkban, midőn a nemzetiségi eszmék uralkodnak s midőn minden nemzet csaknem ugyan számlálja véreit, s mintegy a számból, melylyel a másikat felülmúlja, meríti önbizalmát; — midőn oly nagy súlyt fektetnek a szül-tetűek és halálozások számára s az ezek közötti arányra, melyből joggal következtethetnek valamely nemzet erőbeli hanyatlására vagy gyarapodására: esodalkozniuk kell, hogy közegészségügyük, mely oly hatalmas tényező az ország népességében, még mindig parlagon hever; — törvényei igen hanyagul, vagy sehogy sem hajtataknak végre.

Pedig ha közegészségügyünket felvirágoztatni akarjuk, akkor nincs más mód, mint tenni, és tenni, és ismét csak tenni!

De tessék-e? — Ki tessék? — S ha mulasztás történik, ki azért a felelős?

Mielőtt e kérdésekre felelnék, nézzünk magunk körül s vizsgáljuk,

* A legmelegebben ajánljuk ezen 30 krosz füzetet a lelkes és tanító urak figye-lmébe. Kapható özv. Seiler Henriknél könyvkereskedésben. (35 krnak előleges beküldése után bérmentve küldetik meg.) Szerk.

Od vküpsztouplenyá gazdov.

I ti máli vértovje zse previdijo, ka esi szí scséjo pomágoti vu vszvoji nevoutaj, szamo szí tak pomorejo, esi vsza ona, stera szo nyim na zsvis potrejbna, szami povajo. I ka doszta fárti potrejbisino májo na pejuze, tou vszaki cslovek dobro zná, i túdi vszakí dobro zná szvoje vszakdenšnye nevoule, ka je gori vzéti dúg trnok z-vi-szikim interesom obleseni tak, ka 6—7 imenúvani interes vszígdr do oszem rainski gori prilázi, esi csce ne j vise, itak nyihov grúnt telka dohoutka kelko szo nanyega dugá gori vzéti, ne noszi, potom-toga meszto onaga, ka bi szí oni, steri szo prisziljeni dúg gorivzéti, bi szí mogli pomágoti, pouleg dúgá esce bole vésko mrezo pridejo, ár esi po rédi nazáj ne plácsajo, jáko lejko na szernás pridejo.

Za toga volo zse v-nisterni meisztaj vértovje vküpsztouplenyajo, i gori posztávlojo gazdárszke kassze, ka naj vees nedo od sparkasz ali od bankárov prisziljeni na pouzodo prosziti, nego od szvoje vküp nalecsene kassze i tak túdi interes, steroaga do placstvali nyihov osztáne.

Nej dugo je edna táksa gazdárszka kassza na püsztinszkom kráji ete domovine sze je zse zaecnola, jáko bi dobro bilou, esi bi sze táksa kassza nej szamo v-nisterni meisztaj, nego v-szakoj vézsi gori posztávlo. ár bi tá kassza doszta szíromákov bole obránia od uzorárov, kak vsze orszácske právde.

Ja ali ka je tou gazdov vküpsztouplenyé? tou je to náj pervo pitanye — nej szamo od tiszti, steri tou delo ne razmijo, nego i od tiszti, steri tou delo z-mrzlim glédajo ali pa czilou naucs nescsejo, ka bi sze zgoudilo. Ár táksi jáko doszta jeszte. V-tom vküpsztouplenyej bodoucsi 50, 100 ali 150 máli gazdovje sze tak racsunajo vu vszem haszki, tak dabi 50, 100 ali 150 kotrig szamo edno gazda ali pa edno vérsztvo bilou, telikájje pouleg medszebov naprej vóna-právlene glihinge.

Ednoga tálnika de sze tak dosztájalo czejo delo, kak toga drú-goga i tak z-vecs moucsov lezsi naprejprineszti tiszto, stero eden po ednom nebi mogao, ár eden po ednom nema táksé prilike, kak má 150 gazdov.

Vértovje i te májo doszta nevoule, gda je dobro leto. Edno je tou, ka szilje nema nikse czeje, drúga: esi nega právoga kúpcza, gazda pa more plácsati, ár szo od vszega krája interesse dolpriekli. Kak je szlatko táksémi garzi, esi tákséga hipa sze zná na koj na-szlouiti, i je nej prisziljen szvoje blágo za fál tá dati uzorárov, pa dónk sze rejsi od vsze nevoule, i zvón toga nyemi esce v-tao pride on interes, steroaga od gorivzétoga dugá v-gazdárszko kasszo plácsa.

Pa po gazdárszkoj kasszi vszi oni, steri vküp sztoupioj, rávnics tou zadobijo. Vküp sztoupleni gazdi tak znajo, ka vsze vküper kelko meterszki czentov májo k-odaji, i tak sze lejko naprej szkerbijo za kúpcza. C i pa szilje nema czeje, te kotrige do szkrb vele, ka edna ali tá drúga kotriga pouleg nátégnyena odaje szilje v-dungi ne za-ostzáne, i v-szakom táksém czejti telko pejne vküp nalecssejo, ka táksé, steri bi po czejti v-nevolo prisli, je vérejsijo, i kelko interesa od táksé sume pride, z-tisztoaga interesa vszaka kotriga dobí telko, kelko na ono sumo pride, stero k-czoz plácsala.

Doszta haszka je mogoucsé naprejprineszti z-táksim vküpsztouplenyom, ár edno-edno táksé vküpsztouplenyé je rávnics táksé, kak ono vérsztvo, stero z-vecs velki marofov sztoj, ár známo, ka z-máli potokov raszté velka vola. (Nad. pride.)

Zdrávje teskouese.

Vu tekáji nasi dnévov, gda okroglin vída prebiva, i gda vszaka okrog-lina szkoro na prsztaj racsunu krvo moes, szkoro z-racsuna, z-sterim vise obhodi zaimle vüpaoszto: — gda táksó velko znécsó polozsjo na rojszvia i mrelhoszti racsun i med tejni bodocami szpadaj, z-steri zavüžno racsunajo okroglin moeozszti pomenkávanye ali rászürjávanye: esüdiváti sze moreno, ka zdrávje prebivoz, stera je moeozszto med orszaga cslovecsanz-szlvom, izda za obzstom lezsi: pravdeledoszti prevecs nemarou ali szí ni-káko sze ne doperneszjo.

Pa esi sesémo, ka bi zdrávje moeozszto czevo, te nega drúgoga moudusa, kak delati i delati i páli szamo delati!

Ali je li delajo? — Sto dela? — I esi zamüdjenszto sze naprej po-káze, sto je za tou oúgovorúla?

történet-e vidéken valamely közegészségügyi intézkedés, s ha igen, tapasztalható-e haladás?

Lépjünk be tehát egy faluba.

Még jó formán be sem tettük lábunkat, már jobbról is, balról is szemünkbe ötlék egy-egy bekávár tengerezöld tetőzetével, melynek képe, ha valahogy szemünkkel elérnénk, bizonyára nem kerüli el szagérzékünket, mert különösen a melegebb hónapokban sokszor dögletesen büszével csiklandozza orrukat; — vagy ha esetleg ezen szervekre sem gyakorolna bevonást; segítségünkre jó hallási érzékünk, midőn figyelmeinket a békák melábus danaja okvetlen leköti. Hja! — de ezen bekávár szükségos a kacsáknak, hogy ne unatozganak!

Menjünk tovább. — Szemléljük az utazót és házak elejét.

Az utazót legelőbnyire gidres-gödörnek, tócsákkal borítottak találjuk, különösen nedvesebb időjárás alkalmával.

Ha, esetleg egy gödörbe lépve, megbotlik lábunk, s darabig veszdünk az egyszemély helyreállításával; megförtéphetik velünk, hogy mégis egyszemélyt veszítve, egy trágyahalomra tenyeredünk, mely az út mellett a ház ablakai előtt elterül. De ez is szükséges.

Hát esaphatna-e a fiastyuk vidám lakomát kedves kis fúrge csipergő családjával? Hisz oly kedvesek azok az izei-piczi, apró, félárva (mert apjuk hitlenül elhagyta őket) jószágok, midőn őket gondos anyjuk, egy kövér férget kikaparva, lakomához szolgáltatója.

Ezek a pesenények való állatkák pedig itt tenyésznek legjobban, mert a nap melegé ide tüzik leginkább!

Odább ballagra, egyszerű csak elmerül lábbelünk valami barnás-pirosas lébe, mely a ház bejárata mellett kőszittet esatornán folydogál ki a ház ablakai elé, s egy vajjalatban megállapodik.

Ennek az a haszna, hogy megörvendeztessen egy jámbor családot, ki már hosszabb idő óta nathában szenvedni van s orra eldugott, miszerint már gyögyül, mert érez valamit? — — —

Bizony ezek szomorú tapasztalatok, s a kép, mely élénk tárult, sokszor undort keltő.

De hát nincs ez ellen óvszer?

Szent ég, dehogyan nincs! Csak egy kis akarat, munkásság kell hozzá! Világosságok fel a nép ezeknek káros völtáiról; s ez a szegény nép, mely józan felfogás, — önként, saját erejével vállalkozik ezen állapotok megszüntetésére! De erről majd edább.

Iranyítsuk lépkeinket egy ház udvarára.

Már a ház kapujánál napvilágra jött piros-barna levét itt is látjuk végig kigyózní, sokszor a kut közvetlen közelében, melynek forrása a ... trágyadomb.

Ezt azért vezetik le, mert félnek a ház lakói, hogy egyszer csak (ha nagyon feltalál szaporodni) ugy kiönti őket, mint az ürget, miután igen gyakran magasabban fekszik a trágyánál kismellett hely, mint a szoba padlózata, illetőleg: földzete. Hogy a kiönthetés lehetősége csakugyan megvan, kiválgatni azon körülményből, hogy a trágyadomb közvetlen az ablak előtt terül el, az alig 2 ölnyi széles udvar által elválasztva.

A trágyadomb mellett vannak a disznókak, melyeknek lakói gondoskodnak, hogy ama bizonyos forrás ki ne apadjon.

Ne esodálkozzunk tehát, ha az ablaknak csufoit, beszegezett, palatábla nagyságu likat, melynek hivatása: egy kis világság bebecsátás, még rongyokkal is körülötmök, hogy a bűz a szobába ne hatoljon.

Midőn így az udvaron legeltetjük szemeinket, vég csiripelés üti meg fillünket. Önkéntelen arra fordítjuk fejünket.

A verebek mulatnak ösövével, hatosával, a kutagásról a kutyávara röpdösve.

Vajjon mit akarnak itt?

Talán megszomjaztak s egy kis frissítőért jöttek, miután látjuk időről időre egyik másikat eltűnni a kut öblébe?

Ezek jó családapák, és családnyák; hazajöttek a kenyérkeresésből s most azon próbálnak, melyik jusson be előbb a hozott esemegével kisikeikhez. Mert hát itt van ám az ő lakásuk a kövek között; mindgyik család egy-egy szobával birva. Pompás lakás! Jó hívős is a meleg nyári napokon s e mellett egészséges, mert a fertőzőkénés, szagtalanítás kitűnő! Hogy is ne, mikor még angol szerkezetű árnyékszőkék is van! Az árnyékszőgödör tágas, szellős; nem kell attól tartaniok, hogy hamar megteelik, és e-mellett a mi a fő, bőven ellátva kiapadhatatlan vízzel, melybe állati hulladékok potyognak, a hol kellőleg higitának és szagtalanítatnak. Ez aztán valami! Ilyen civilizációt csak a verebeknél találhatni. (Vége kör.)

Takarmány-javítás.

Olyan időben kíván, midőn a takarmányarítás rozsló út ki, s takarmány-szükség áll be, minden lehető eszközt fel kell használnunk arra nézve, hogy az égett bajt elhárítsuk. Azt hisszük tehát, hogy nagy szolgálatot tesznek olvasóinknak, ha a „takarmány-termelésnek egy igen egyszerű, de annál áldásosabb módjával megismerjük.

Bármily rossz szalmánk, vagy szénánk legyen is, sóval meglehet javítani s a marha alig veszi észre, hogy „rá van szedve.“ A szalmát megvágjuk szeszkának és megátatjuk sós vízzel, még pedig egy mázsa szeszkara egy fontnyi söt számitatunk. Az így produkált takarmány nagyon felér 3 mázsa repával.

Az tény, hogy ezt nemcsak a szarvasmarha, hanem a ló és juh is szívesen eszi. De nem csupán állattalunkkal tudunk akkor jót, midőn az ilyen sós vízben áztatott szalmával traktáljuk őket, hanem nekünk magunknak is közvetlen hasznunk van benne, mert legalább nem kell eldobni, a mit máskülönböen egészen a trágyadombba kellett volna szánnunk.

Ugyis igen tápláló takarmányhoz jutunk, ha lisztet vízzel leforrúnak, a tésztáját jól megszóruk, meghigítjuk s ezzel folyadékkal azután a megfelelő mennyiségű szalma-szeszékét megöntözzük. Ez a keverék egy pár nap alatt erjedésbe megy át, melynek folytán a szalmában levő tápláló alkatrészek felszabadulnak s könnyen emészthetőkké válnak.

Ha még egy kevés apróra vagdalt szénát, vagy herét is keverhetünk közé, annál jobb. Nagyon jó az ilyen takarmány hizlalásra. A malátátésztát vagy a törkölyt csakis így, t. i. szeszkával keverve és megszóva — lehet használni.

Helyi és vidéki hírek.

— **Postatakarékpénztárunk** február hóban 230 drb takaréklapot árusított el és 32 betétkönyvesekére 116 főt 20 krt gyűjtött. Ismerve járásunk népe szokásait, ezen esékely eredményt csak azért nem tartjuk határozottan rosznak, mert — fájdalom! — igen-igen sokan a postatakarék-pénztár nevét sem tudják!

— **„Pozsonyi igazalmas barátunk** 1 főt, kéregtő barátunk 50 krt., — majd minden község zamadasaban olvasunk évenint ilyen teleleket anélkül, hogy neppure nagyobb része tudná, hogy miért adja ki pénztét? Nem lesz felesleges tudnunk, hogy hát tulajdonképen miféle Isten

Prvle liki bi na te pitánye odgovor dao, poglednimo okouli szébe i preszajnajmo, jeli sze na krajini godi za zdravotinstvo kaj, i esi — jeli previdimo kakse naprejdijene.

Sztoupmo tak notri vu edno véz.

Szkoro esese nogé ne denemo notri, kam na právi, kam, levi kraj na zavidiyo nase ocsi edno velika gradovno z-koráti poumo mlako, stere zgoriny tao, kak mourja zselezost szkazstjvo, i esi bi nase ocsi tou nej na pamet vzéli, obcsitimo vonjtyio najbole v-ti toplési meszezaja, da taksa vonjtyia egeesitjio nas nousz; — i esi bi tou rávno túdi zapodajnyé nej dopernezlo, na pomoucs zide obcsitjéjue, gda obcsitimo koravot popevanye! — Hja ali tákse mlake szo potrebi za recze, naj one ne manjtykaje.

Hodmo dale! Poglednimo te vilicez i hize prednyí tao.

Té vilicz véksi tao nájdemo z-grabami, i oni grabe poumo z-vodov, naj bolo vu dezsdnyevno vremeni.

Csi vu edno grabo notri sztoupmo, i poteknemo sze, eden hip sze mantramo naj páli ednako moremo sztáti; zná sze zgotidi z-nami, prvle kak sze na ednako szt zravnamo, ka na eden káj gnoja szpádnemo, steri je poleg pouz te pred oknami. Ali tou je túdi potrebnio.

Jeli bi mogla edna kokónsa szvojimi písesneczi veszélo gosztjánye szí napraviti? Ár szo té máli na polovice v-szroitinstvo (ár je vély nyihov ocsa neszmileno povrgao) prevec líbléni, gda nyé ta skrbilva mati, gda ednoga csrvá vözgre na jezstvino vküpozovóv. Za pesénye valon té mále szvartí túi prebjavjo nájböle, ár sznezaa toplócsa je náj bole tá lozi.

Dale idones, ednok sze pogrozjio nasi csrevli vu ednoj beruzostj vodi, stera kak notri hodjjo vu hram, po ednoj napravlenoj esatorni szteese pred obloke i tam obcsitjé.

Toga haszek je tou, ka náj ednoga pobozsoga priatela obveszeli, ki je sze dugo vremena v-náseizi tempo i nousz je zateknjivo meo, zdajsi oz-drávlavjone, ár obcsití nika — — — Bogme szo tá zapodajnyá szlosztina i táksi kejp, steri sze pred nász posztvati, na gerditostz pripeła.

Jeli pa prouti toumi nejza vrasztva?

Sztvéri Bong, ka bi nej bilo, szamo vola i delavnoszt sze potrebtjje k-zej.

Preszejtjé sze naj lüszto od té szkolvoszi, i tou nevclno lüszto, stero je tak prilicno na rázumnoszt, szdivojoszt, szvojos meojev sze pontjüna té szpadjov dokonesztelstvát! Ali od toga nadale.

Sztoupmo notri na eden dvor.

Zse pri vrtáj na szvetlososo pridoneso erdésco-brnaszto zspno vidimo viljék tekoucs, vnogokrát pouleg sztjüdena, steroza je vretina — — — gnojá ktip.

Tou záto písztyio doli teesti, ka ednok (esi bi vékse grátalo) nyé tak vövezse, liki krtá, pokedob gnojá meszto vise sztjoi líkju vu hizi pd ali szí: szrteo, ka lekho vó vdári i tou sztjoi, poszedoci sze z-té prílike ka je gnojá meszto pred oblokmi na dvori, od steroza te dvor, steroza je komaj 2 klatfara súrina, razlocsava.

Pouleg gnojá sztjotjio tí szvinszki levovje, steri mesztanesarje paszko májo, ka ona vretina naj neprezsejue.

Ne esztjüdimó sze za tou, esi za oblok spotajoes, notri prebito liki mála táblícsa, ono líknyo, stere czil je: notri písesáványe mále szvetlosese ono túdi z-czotami zateknemo, naj ta vonjtyia vu hize ne pride.

Gda etak na dvori paszimo nase ocsi, veszélo ecevesényé obcsitjio nasa váha. Tá obernemo naso glávó.

Vrabli májo tam unaláság, pét, szézt je od sztjüdenesoga vedra na vszake leti.

Lekho szo zsdéni grátali i po frisko pitvno szo prislí gda je vidimo ka edna za drúgim veszne vu sztjüdena.

To szo dobri ocséjje i matere, domou szo prislí z-iszkanya zsvísa zdaj sze pa stjúkajo, steri pride prvle szvojim mládím, sztem písesiném szvisimio. Ár oni táni májo v-sztjüdenaí meo kamlou szvoje hize i vszákí mái tam edno hize. Lepo meszto. Jáko hladno meszto v-leti v-ti vrozosi dúrcváj i pouleg toga zdavó i táksa zdáha je prevec dobra. Kak bi nej, gda takso pilátosovo kíllyno (szravnyek) májo kak angluske. — Pilátosove kíllyne graba je súrka i lúft má, nemorezo sze bojati, ka sze frisko napani, i poleg toga ka je nej ves, jezste tam doszta vodé, v-stero, ka oni písesávajo notri káplé, gde sze razmoea i szago zgrúbi. Tá pa tak nika jezste! Táksa modrozst sze szamo pri vrabljáj nájde. (Kon. pride.)

Pobougsáványe krme.

V-táksem leti, v-sterom je malo krme, itak glád sztoupi naprj med szvinjov, vsza moremo probati, ka naj lezsej vó pridemo. Záto tou miszlimo, ka dobro vesinimo z-nasimi etí novin stenczmi, esi nyim eden czilou vszakojaeski povnkreme naprei pokázsemo.

Kak stécs, lagojo szlamó ali szinou mámo, szlojvno jáko lejko zvrá-esimo, pa tak, ka szivina nanes v-pamet ne vzeme. Szlamó na szescko zrej-zsemo, pa vu oszleno vodou notri namosimo, tak ka na eden ezent szescke pride eden fúnt szoli. — Edna táksa produkczia je tolko vreidna, kak tri ezente rpe.

I gvúšno je, ka táksó krmo nej szamo rozsjáta márha, nego esese kony i birke jo rade jeijo. I nej szamo naso szvino obzselimo z-tákovs krmov, nego i nau je navelki haszek, ka nam nej terbj zdáven na gnoj potozití ono szlamó.

Hasznovito krmo szí etak l-ko szpármio, esi esarno meo z-kropom papármio, pa kak tesztou dobro oszlimo, te pa na zspno naprávimo i z-tou zspov szescko szpoljótimo. Tá zmeaiszeza sze za nisterní den pre-obrné, te vó szpári, te pa jo szivina jáko lekho trosé. Csi pa esese szinou ali detelicezo zmesaco k-zej, te pa téu bémogse. Táksa krma je jáko dobra za krmlezo márho. Maláté-tesztou, ali pa trupine szamo z-szolevov szeszkov je hasznovito krmít.

Domácsi i zvünszki glászi.

— **Postinszka sparkanza** mejszeza februárus 230 falítov sparne listí odála, iuo na 32 kúisicz 116 fót 20 krov notri vzéla. Poznajones nasoga lüszva segou, nemoremo povodati, kabi ton naprejdijene rávno lagojo bilou, ár tolezen jáko doszta najmvecs iména ne pozna postinske sparkanze!

— **Pozsonzkömi szmitlúvanomí barátí** 1 fót, i toni prozseési barátí 50 krt. Etaksa vödványá szkoro vszákó leto estémo v-ti veszki rascunaj broz toga, ka bi lüsztvz, te vékji tao znalo, zakoj dá szvoje penéze vó? Naj známo kakse sztorjéjje Bozse je te szmitlúven barátí! Ti szmitlúveni barátov drústivo je edno na to eslovcesanztvo gledemo, ton najpri-nemese dobrosimít-lüztvo. Prinasz vu vögrzkomou országi je Szepelcsényi Gyúri máj oprvím 1695. leti v-Pozsoni one goro posztavo, i vezdáj v-Bíbidni, v-Pozsoni, Egri, Szepesvárjái, Temesvári, Zsigbri, v-Pápi, Nagy-Váradú, v-Peeszái, Kis-Martoni, Szatmári jészto táksi klostri i v-tamou vakony meszti jezste obcsiniski spítál, gde te romne betezsnike vráesjjo, V-té spítáláj jezste za 1135 betezsní poszkerbleno meszto, kama vszákoga neszesznoga betezs-nika brezi preberánye vere notri vzejmo. Kak vöszkázánye estémo, vögrz-

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. jbiróság 4990/85. számú végzése által Pollák József, Kohn Jakab, Bellatinczi takarékpénztár, Löwy és Schnitzer, ugy Pollák Emil végrehajtatók javára M. Neuman muraszombati lakos ellen 1450 frt 65 kr., 19 frt 12 kr., 750 frt, 245 frt 61 kr., 171 frt 01 kr. tőke és jár. követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 2090 frt 80 kr-ra becsült összes borkészletei, összes bolti cikkei, 1 ló, 1 tehén, 1 szélmalom, összes butorai, órája, ágyai, ágyműi, konyha-edényei, bundájából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 714/86. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes lakásán leendő eszközzésére **1886. márczius hó 22-ik napjának délelőtti 9 óraja határidővel** kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint kifizetendő.

Kelt Muraszombat, 1886. évi márczius hó 2-ik napján.

ZISKÓ GYÖRGY,
kir. bírósági végrehajtó.

2845/1885.

Arverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zsemilts Szerecz Eva tropézsi lakos végrehajtónak Szerecz József ugyanottani lakos végrehajtást szüvevő elleni 300 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék a muraszombati kir. jbiróság területén levő tropézsi 73. tjkvben felvett A I alatti 68. hsz. számú nemesi birtokból Szerecz Józsefet illető $\frac{1}{4}$ része 203 frt kikiáltási árnak, ugy a gradistyai 32. számú tjkvben felvett A I alatti 43. és 104. hsz. számú telki birtokból ugyan Szerecz Józsefet illető fele részre 94 frt kikiáltási árnak az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1886. évi márczius 24-én** délelőtti 10 órakor Tropécz községbiróságán házánál, délutáni 2 órakor pedig Gradistya község biróságán házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 20 frt 30 krt, illetve 9 frt 10 krt. készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3933. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ához képest kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Muraszombatban, a kir. jbiróság tkvi hatóságánál 1885. nov. 30.

AGUSTICH PONGRÁTZ,
kir. jbiró.

Hirdetmény.

A „**Délvasmegyei takarékpénztár részvénytársaság**“ f. évi február hó 21-én tartott rendes közgyűlésén minden egyes részvényre további 50% (50 frtnak) befizetését, s a befizetésre határnapul és pedig 20%-nak **1886. év május hó 1-ső,** a további 30%-nak **1886. év szeptember 1-ső napját** határozzán el, a t. részvényesek erről az alapszabályok 9. 10. és köv. vetkező §§-aira való figyelmeztetéssel azzal értesítettek, miként a fizetés eszközlésekor a fizetett összeg bejegyezhetése céljából a részvények beadandók lesznek.

Muraszombatban, 1886. február 28-án. **Az igazgatóság.**

Mária-czelli gyomorcseppek,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmait ellen, és feltűnőhatlan az étvágyhiány, gyomorgyengesség, rossz szaga lehellet, szelek, savanyu felbőgés, kólika, gyomorhurut, gyomorfegés, hűgkő-képződés, túlságos nyálka-képződés, sárgaság, andor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgöres, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, giliszta, lép- és májbetegség, ugyszintén arany-eres bántalmak ellen.

Egy üvege árá használatai utasítással együtt 35 kr.

Központi szétküldési raktár nagyban és kiesinyben:

BRADY KAROLY

„az őrangyalhoz“ ezimzett gyógyszerárában **Kremzierben,** Morvaországban.

Kapható Muraszombatban: BÓLCS BÉLA gyógyszerárában a „Magyar Koronához“ valamint az ország minden gyógyszerárában. (45. 52-42)

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tisztellett értesíteni, miszerint Regedben Rack és Petschnigg az „arany keresztnek“ czég alatt czimzett

kézmű-, rövid- és fűszeráru-kereskedést

nyitottunk. — Azon biztosítással, hogy legfőbb törekvésünk leendő jó portéka és olcsó árakkal a vevőknek melegekedését meggyerhetni, kérünk szíves pártfogást tisztellett

Rack és Petschnigg.

Trstvo gorinaprávlanye.

Z-etim szerese máno post. priateľom na znanje dati, ka v-Radgonji pod iménom Rack i Petschnigg pri „zláti kriz“ szpizsano i od

vszefelí drouvnorijo

sztojese baoto szno gori naprávlí.

Z-tisztom zagvűsenozijom, ka nas najvűksti szkerb bode, nasim pl. kűczom z-dobrom blágom i mólom ezimom naprejprídri, proszimo post. priateľe, ka bi nász pri etom deli naj na pomoues bodejo. **Rack i Petschnigg.**

Hamburgi árjegyzék-kivonat kávéról stb.

Ettlinger & Co. Hamburg áruszállítása

ajánlanak mint ismeretes, a legolcsóbban, posta útján, posta- és csomagolási díj mentesen, utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett:

Kávé 5 kilós zsákokban = 10 vámfont. Árak o. é.

Bahia, jó ízű	2.90	Aranyjáva, kiv. finom, enyhe	5.10
Río, finom, erős	3.30	Java, zóid, erős, delic.	4.95
Santos, bőízű, zóid	3.70	Perlorico, jó szaga, erős	5.25
Cuba, zóid, erős, brillans	4.10	Java, tomót, kiv. finom, delic.	5.57
Gyöngy-Mocsa, afr. val. tizes	3.90	Gyöngy-kávé, kiv. finom, zóid	5.90
Domingo, igen fin. enyhe	4.65	Plantago, jó szaga, brillans	6.20
Campinas, legfin. bőízű	4.85	Menado, kiv. finom, nemes	6.30
Ceylon, kékes-zóid, erős	4.85	Arabs-Mocsa, legnemesebb, tizes	7.20

Kedvencz kávévegyűlekek különböző árakon 2-2 minőségben 5 kilónként. Chinaí thea elegáns csomagolásban 1/2 kilónként kr. 70, 95, 115, 170, 230, 285, 315 stb. mint házőcsomagolás alkalmatos. (86. 18-6)

Thea két kilón aluli mennyiségben 30 krral drágább.

Jamaika rhum 1a 4 liter	4.20	Matjes) portóment. 1a 5 kl. hord. 2.05
Cavilar díjmentes 2 kló netto	4.15	Meríngek) külön hordó 2.90
enyh. eg. „ 4 „ „ „	7.50	Asztali rizs) 5 kilónként 1.25
		Perl-Ságo) portómentes 1.85

Minden egyenesen Hamburgból. Teljes árjegyzék ingyen, portódíjmentesen.

RENDKIVÜLI OLCSSÓSÁG.

GRÜNBAUM MÁRK

könyvnyomdája Muraszombatban

ajánlja

jól berendezett üzletét bármilyen néven nevezendő bármily nagyságu és alakú nyomtatványok elkészítésére.

Raktár körjegyzői-, ügyvédi- és halottkemi nyomtatványokból.

Megrendelések a legrövidebb idő alatt teljesítettek és az összeg előleges beküldése mellett portómentesen megküldetnek.

Nagyválasztéku nyomtatványraktár.

Nyomatott Grünbaum Márk könyvnyomdájában Muraszombatban.